



Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій  
Кафедра економіки та підприємництва

## СИЛАБУС освітньої компоненти - ОК 6

### Фінансовий менеджмент

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	07	«Управління та адміністрування»
Спеціальність	076	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма	Економіка будівельного підприємства	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

#### Викладач:

Ракицька Світлана Олегівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва, svetlana.rakitska@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З МЕТОДОЛОГІЄЮ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ З ПРИЙНЯТТЯ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ЗА УМОВ НЕВИЗНАЧЕНОГО І НЕСТАБІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗДАТНІСТЬ ДО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ.**

В процесі викладання дисципліни застосовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань в галузі фінансового менеджменту. Студенти самостійно або в групах виробляють власні фінансові рішення, здійснюють їх оцінку, готують презентації з обґрунтуванням запропонованих варіантів фінансування.

## Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення

ПРН 3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

ПРН 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп

ПРН 5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності

ПРН 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

### Диференційовані програмні результати навчання:

#### знати:

- принципи управління фінансовими ресурсами підприємства;
- підходи до оптимізації структури капіталу підприємства;
- методи і процеси визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення підприємства;

#### вміти:

- управляти грошовими потоками, прибутком, інвестиціями, активами;
- визначати оптимальну структуру капіталу підприємства і обґрунтовано обирати способи її оптимізації;
- розробляти заходи антикризового фінансового управління і відновлення платоспроможності підприємства;
- аналізувати глобальні економічні процеси та визначати їх вплив на діяльність будівельних підприємств

#### володіти:

- загальними фінансовими та економічними засадами здійснення фінансового менеджменту;
- принципами і методами фінансового планування і прогнозування;
- навичками використовувати сучасні інформаційні технології в управлінні формуванням, розподілом і використаннім фінансових ресурсів для забезпечення необхідної величини і структури активів.

## ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	2	2		10
2	Система забезпечення фінансового менеджменту	2	2		10
3	Управління грошовими потоками на підприємстві	2	2		10
4	Управління прибутком. Операційний леверидж	4	2		10
5	Поглиблений операційний аналіз	4	2		10
6	Управління фінансовими ризиками. Фінансовий леверидж	4	2		10
7	Вартість і оптимізація структури капіталу	4	2		10
8	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування	2	2		10
	<b>Всього</b>	<b>24</b>	<b>16</b>		<b>80</b>

### Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Фінансовий менеджмент» складає 60 балів та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		36	60
в т.ч.: - розрахунково-графічна робота		12	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях;	кожне заняття	24	40
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань на практичних заняттях;	2		
- тестування;	2		
- реферат;	2		
Підсумковий (семестровий) контроль знань - іспит		24	40
<b>Разом</b>		<b>60</b>	<b>100</b>

З дисципліни передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

Зміст розрахунково-графічної роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань і практичних навичок програми дисципліни «Фінансовий менеджмент», містить у собі два теоретичних формулювання і практичне завдання.

Більш детальну інформацію наведено у методичних вказівках до виконання розрахунково-графічної роботи [8].

При викладанні дисципліни використовується курс дистанційного навчання, розміщений на платформі Moodle Навчально-наукового інституту бізнесу та інформаційних технологій ОДАБА. Там оперативно розміщуються всі методичні і додаткові матеріали,

пояснення лектора, презентації, завдання та тести. Два рази на семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

**Що є головною метою фінансового менеджменту?**

- a) розрахунок заданого рівня основних показників розвитку компанії в майбутньому періоді
- b) здійснення вибору між ризиком і прибутковістю
- c) забезпечення максимізації добробуту власників підприємства в поточному і перспективному періоді, що виражається в забезпеченні зростання ринкової вартості капіталу
- d) визначення необхідної величини і структури виробничих ресурсів

**При зростанні ступеню фінансового левериджу:**

- a) Знижується рівень ризикованості діяльності підприємства
- b) Ризикованість діяльності підприємства не змінюється
- c) Підвищується рівень ризикованості виробничої діяльності підприємства
- d) Підвищується рівень фінансового ризику підприємства

**Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді заліку.**

**Інформаційне забезпечення**

Основна література:

1. Бланк И.А. Управление активами /И.А. Бланк. - Киев: Эльга, 2002.- 717 с.
2. Бланк И.А. Управление финансовой стабилизацией предприятия /И.А. Бланк. - Киев: Эльга; Ника-Центр, 2003.- 484 с.
3. Гридчина М. В. Финансовый менеджмент: Курс лекций. — К.:МАУП, 2002. — 160 с.
4. Грідчина М. В. Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посіб. — К.: А. С. К., 2004. — 380 с.44
5. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент – М.: Финансы и статистика, 2003. – 768 с.
6. Коваленко Л. О., Ремньова Л. М. Фінансовий менеджмент: Навч.посіб. — 2-ге вид., переробл. і доп. — К.: Знання, 2005. — 486 с.
7. Крамаренко Г. О., Чорна О. Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. — К.: Центр навч. літ., 2006. — 520 с.
8. Ракицька С.О., Жусь О.М. Методичні вказівки до виконання РГР з дисципліни: «Фінансовий менеджмент» для студентів спеціальності «Маркетинг» (денної форми навчання). - Одеса – 2015. – 23 с.
9. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / С. Я. Салига, Н. В. Дацій, С. О. Корецький та ін. — К.: Центр навч. літ. — 2006. — 274 с.
10. Ситник Л. С. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ. — 2006. — 352 с.
11. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред.проф. А. М. Поддєрьогін. — К.: Вид-во КНЕУ, 2005. — 536 с.
12. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / За ред. проф. Г. Г. Кірейцева. — К.: ЦУЛ, 2002. — 440 с.
13. Хелферт Э. Техника финансового анализа: Пер. с англ. — 10-е изд., М.; СПб.: Питер, 2003. — 560 с.
14. Шелудько В. М. Підручник. — К.: Знання, 2006. — 440 с.

Допоміжна література:

1. Басовский Л.Е. Финансовый менеджмент: Учебник /Л.Е. Басовский. - М.: Инфра-М, 2002.- 239 с.
2. Большаков С.В. Финансовая политика государства и предприятия: Курс лекций /С.В. Большаков. - М.: Кн. мир, 2002.- 210 с.
3. Бочаров В. В. Современный финансовый менеджмент. — СПб.:Питер, 2006. — 464 с.
4. Ван Х.Дж.К. Основы управления финансами /Х.Дж.К. Ван; [Пер. с англ. Елисеева И.И.]. - М.: Финансы и статистика, 2003.- 799 с.
5. Каратуев А.Г. Финансовый менеджмент: Учеб.-справ. пособие /А.Г. Каратуев. - М.: ИД ФБК-Пресс, 2001.- 495 с.
6. Крейнина М.Н. Финансовый менеджмент: Учеб.пособие /М.Н. Крейнина. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Дело и сервис, 2001.- 400 с
7. Лобанова Е.Н. Финансовый менеджер /Е.Н. Лобанова, М.А. Лимитовский; Акад. нар.хоз-ва при Правительстве РФ, Шк. фин. менеджмента. - 2-е изд., доп. и перераб. - М.: ДеКА, 2001.- 413 с.
8. Савчук В.П. Управление финансами предприятия /В.П. Савчук. - М.: Бином. Лаб. знаний, 2003.- 480 с.
9. Финансовый менеджмент: Учеб.для вузов по спец. "Менеджмент" /Под ред. Ковалевой А.М.. - М.: Инфра-М, 2002.- 283 с.
10. Чернов В.А. Финансовая политика организации: Учеб.пособие для экон. вузов /В. А. Чернов; Под ред. М. И. Баканова. - М.: ЮНИТИ-Дана, 2003.- 247 с.